

54281

B. S. E. kiállítási szám

9. SZÁM

BUAPESZTI KÖZVETÍTŐ
FOTÓ SZOLGÁLTATÓ
KÖZVETÍTŐ

Handwritten signature in purple ink

310

fotó

1936. SZEPTEMBER

50 FILLÉR

A nagyigényű amatőr
legbiztosabb és legtökéletesebb
negatív anyaga

Nagyításokhoz különleges fajta
Ilford brompapirok.

Magyarnyelvű prospektus díjtalan.
Bemutatás a képviselőnél!
Exponálási táblázat díjtalan.

ILFORD- lemez, film és Leica-film
Extra finom szemcse!

HYPER- Utolérhetetlen minőség!

PAN Nem drágább
mint más gyártmány!

Beszerezhetők a fotóüzletekben vagy a vezérképviselőnél!

F
FEHÉR ÉS TSA.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Ilford negatív anyagra felvett
érdekes amatőr felvételeket
korlátolt mennyiségben veszünk.

MŰVÉSZI

fényképezésnél
páratlan előnyei
vannak a

"KORELLE-REFLEXNEK"

Könnyen cserélhető tele-objektívek és hosszabbító tubusok
egészítik ki a felszerelést. —

Kapható 120.— P-től 312.— P-ig.
(Részletre is.) Kérje az "F 23"
árjegyzéket az egyedárúsítótól:

CHMURA IV. Ferenciek-tere 2. sz.

T A R T A L O M

Cikkek: B. S. E. Fotokiállítás.
— Somogyi Béla: Hőfok állandósító
készülék. — Habekoszt Jenő: A „Flou-
Net” lágyan rajzoló előtét. — —: Az
ember néha elgondolkodik...

Műmelléletek: 1. Szendy Károly:
Alpeselek között. 2. Bor Dezső: Híd-
építés. 3. Buzay Béla: Portré. 4. Du-
lovits Jenő: Kukoricás. 5. Gabnay Fe-
renc: Túl a szemüvegen. 6. Halász
József: Játék a vízzel. 7. Dr. Havlin
Károly: Tél. 8. Hoszkensz József:
Barátkozás. 9. Kenessey Elek: Reggel
a strandon. 10. Klell Kálmán: Nehéz
percek. 11. Kósa József: Portrait. 12.
Kovács házy Vilmos: Téli regge. 13. Ifj.
Liber Endre: Frissülő szélben. 14. Dr.
Pénzes József: Hazafelé. 15. Raj Ist-
ván: Utcasarok. 16. Reminiczky Lajos:
Vitorla-szerelés. 17. Schuster Ferenc:
Naplemente. 18. Simonffy János: Őszi
árnyak. 19. Dr. Wohl György: Felvétel
előtt. 20. Kulikov Tibor: Zenés őrsgé-
váltás és autótábor a Várban.

Nyáron is . . .

OLYMPAN 17/10 DIN

FILM, LEMEZ

A MEGBÍZHATÓ JÓ MINŐSÉG MÁRKÁJA!

Vezérképviselőt:

SALZER ENDRE

Budapest, V., Hold-u. 25. Telefon: 1-134-48

1. Teljesen szemcsementes!
2. Szűrő nélkül is helyesen adja vissza a tónusokat!
3. Rendkívül tág megvilágítási lehetőség!
4. Fényudvarmentes

**FILMEK
LEMEZEK
PAPIROK**

DITMAR KINO 9 1/2 és 8 mm FILMEKHEZ

a legmodernebb készülék. Rendkívül egyszerű kezelhetőség, precíz belső konstrukció és sok praktikus újítás jellemzik. Az objektív a törhetetlen fémházba van besüllyesztve. Óraszerkezettel, beépített keresővel (teljes parallaxis kiegyenlítés), két sebességgel (16-as és 32-es) van ellátva. Ez az egyetlen felvétel, melynél a fényrekesz állítása és a sebesség felvétel közben változtatható. Anélkül, hogy zavarólag hatna, a keresőben felvétel közben ellenőrizhető a fényrekeszbeállítás és a már felhasznált film hosszúsága. Egyes kockák felvételére is alkalmas, hajtókkal. * A 9 1/2 mm gép befogadóképessége 10 méter film, és a 8 mm gép befogadóképessége 7 1/2 méter film. * Két kivételben kapható: fekete és barna teknőcszerű fémházzal.

9 1/2 mm felvétel:

Steinheil-Cassar 1:2.9 fix-fókuszú objektívvel P 297.—
Berthiot 1:1.8 beállítható objektívvel . . . P 448.—
Előtéllencse: 25, 50, 100 cm felvételekhez P 10.—
Színszűrők P 13.—

Elegáns bőrtok, kazetta és szűrőtartókkal . . . P 24.—
Kazetta nappali befűzéshez P 7.80

8 mm felvétel:

Berthiot 1:2.5 fix-fókuszú objektívvel . . . P 348.—
Berthiot 1:1.8 fix-fókuszú objektívvel . . . P 468.—

A DITMAR KINO előnyeit megmagyarázzák Önnek a szaküzletek!
Vezérképviselőt: SALZER ENDRE, BUDAPEST, V. HOLD-U. 25. TEL.: 1-134-48

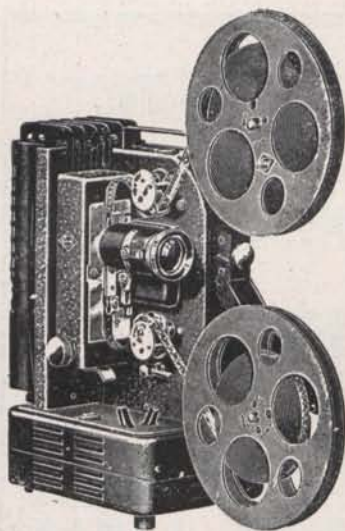

**AMATEUR
KINO
SERVICE**

Fenti készüléket készséggel mutatja be.
Kizárólag keskenyfilmmel foglalkozó szaküzlet.

Filmkölcsönzés. Modern labororium.

A telefongyári iskolai vetítőkészülékek főügynökséggel
Budapest, VIII., Rákóczi-út 23. Telefon: 1-433-99.

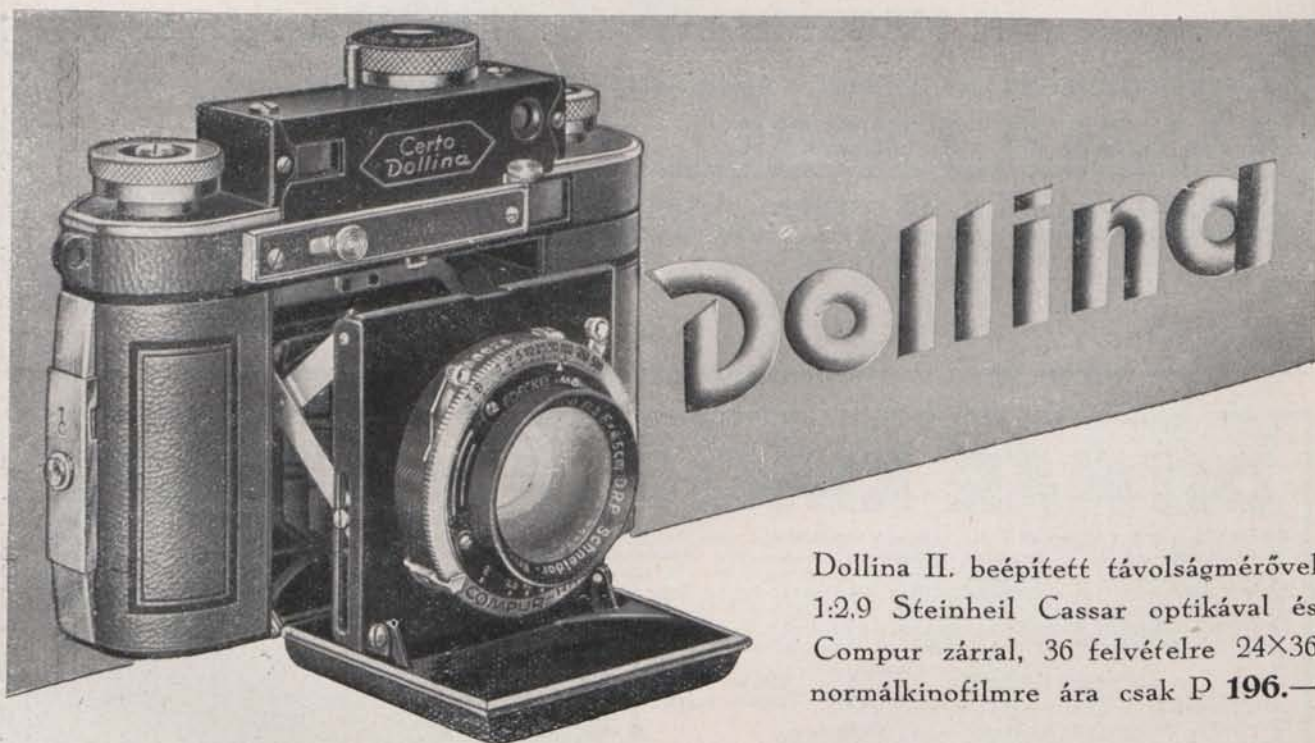
AZ EUMIG INDEX kamarával a filmezés könnyebb, mint egy boxgéppel való fényképezés, mert a film helytelen megvilágítása ezen egyedül álló felvevőnél kizárt dolog, ezt a részét automatikusan elvégzi a beépített fotocella. Ami pedig a film árát illeti, tájékozásul álljon itt, hogy egy kb. 9 méteres film ára, fordító hívással együtt 4-5 pengő és másfél percig gyönyörködhet annak vetítésében, amikor és ahányszor kedve telik benne.

Eumig felvevőkamarák fotocellával (9,5 mm filmek részére)

Index kamara 1:2,8 fényerejű Meyer Trioplannal, beépített fotocellával P **365.-**

EUMIG Grossraumprojektor (nagyteljesítményű vetítő) iskolák, klubok, termek stb. részére, cserélhető 35, 50 vagy 65 mm gyutávú Meyer Kinon I. optikával, 1:1,6 fényerővel, komplett felszereléssel, 2 darab 140 m. szuperorsóval, 250 Wattos izzóval és plafondlámpával, 8, 9,5 v, 16 mm filmek részére, egyaránt P **610.-**

Dollina II. beépített távolságmérővel 1:2,9 Steinheil Cassar optikával és Compur zárral, 36 felvételre 24x36 normálkinofilmre ára csak P **196.-**

Schneider Xenar 1:2,9	...	5 mm. optikával Comp. Rapid zárral	...	P 256.-
Zeiss Tessar 1:2,8	...	5 mm. optikával Comp. Rapid zárral	...	P 290.-
Schneider Xenon 1:2	...	4,5 mm. optikával Comp. Rapid zárral	...	P 320.-

Mimosa

Mimosa-Patronok mindenféle kiskép készülékhez. Baldina, Contax, Dollina, Leica, Retiná-hoz alkalmas és utántölthető.

Mimosa Extrema és Mimosa Panchroma filmmel töltve ára P 4.60 és 4.70

Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Orho P 3.-

Mimosa keskenyfilm 9,5 mm. 1 tekercs Panchro P 3.50

VEZÉRKÉPVISELŐK:

SILBERER ÉS FORNÉT

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 16. SZ.

TELEFON:
1-276-23

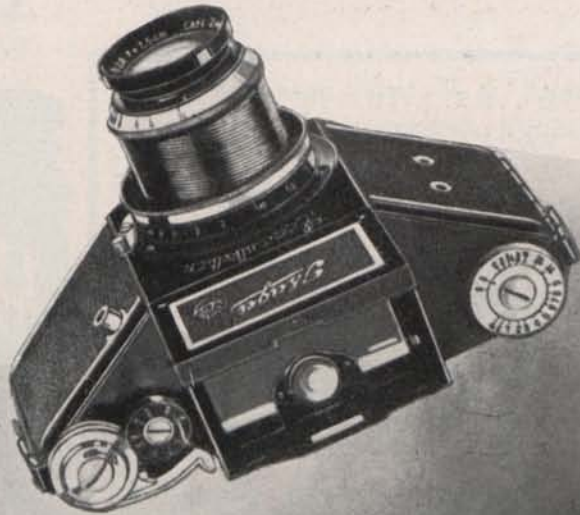

EXAKTA

„Mikrofelvételek részére az Exakta, mint egyszemű Tükörreflexkamara különösen jól használható, mert a beállítás alkalmával a mozgó tárgyak is figyelhetők. Az összeköttetést az Exakta és Mikroszkop között a

Mikro-összekötő

eszközi, amely közepén felcsapható. Ez lehetővé teszi az Okular-lencsék cseréjét anélkül, hogy az Exakta-gépet leszereljük. A nagyítás mérve tehát változtatható.”

Kérjen ismertető árjegyzéket
magyarországi képviselőnkől:

DRESDEN—STRIESEN 224

KULHANEK H. A.

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 8. TELEFON: 1-877-78

**FOTO
SOMMER**
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

ruhák, felszerelések, ma-
gyaros iskolaruhák elő-
írással formában, készen
és mérték után, vala-
mennyi intézet részére.

Nagykovácsy Milenkó
IV., PETŐFI S.-U. 3. — VÁROSHÁZ-U. 1-3-5

AKAR JÓL ÉS KÖNNYEN
BOROTVÁLKOZNI?

H A S Z N Á L J O N

GOLF

PENGÉT!

KAPHATÓ A SZAKÜZLETEKBEN

Vezérképviselőt:

GENESY ÉS PFANN
BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 3. I
TELEFONSZÁM: 1-833-27

Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

1936. évi új árjegyzékem megjelent!!!

1936 SZEPTEMBER HÓ

foto

MEGJELENIK HAVONTA.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Egész évre 6 pengő

Félévre 3 pengő

Egyes szám ára 50 fillér.

Ausztriában 1 schilling

Csehszlovákiában 8 Kč

Romániában 40 lei

Jugoszláviában 12 Dinár

**A PHOTO-CLUB ÉS A B. S. E. FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK ÉS A BP.
SZFŐV. VÍZMŰVEK FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV.,

Ferencz József-rakpart 17

Telefon: 1-825-88

Postatakarékpénztári csekk. 27627

A B.S.E. Fotokiállítása

A B. S. E. fényképező szakosztálya ebben az esztendőben is megrendezte nagy művészi fényképkiállítását.

Ez alkalommal nem a Vigadóban, hanem a Székesfővárosi Képtár helyiségeiben. A kiállítás rendezőse a főváros illetékes vezetőivel egyetértően a fényképkiállítás megrendezésével egy szersmind propagandát óhajt kifejtteni a képtár látogatottságának fejlesztése érdekében.

A fényképkiállítás célszerű és okos elrendezésével sikerült elérni azt, hogy a képtár nagyértékű művészi anyaga is akadálytalanul megtekinthető és élvezhető.

Virágokkal feldíszített és fényesen kivilágított 24 teremben szebbnél-szebb fényképek hirdetik a főváros alkalmazottainak magas művészi ízlését és a fotóművészet iránt való szeretetét.

A kiállítást **Szendy Károly** polgármester nyitotta meg augusztus 17-én, hétfőn délután 5 órakor. Az érkező polgármestert, a megnyitó díszes közönsége élén **Némethy Károly** tanácsnok üdvözölte lelkes szavakkal.

A polgármester elismerését nyilvánította afölött, hogy a tisztviselők szabadidejüket ilyen nemes célra használják. Szeretettel beszélt a fényképezésről mint művészetről, (melynek ő maga is mesteri művelője). Igen találó a polgármester azon megállapítása, hogy aki a fényképezést szereti, rossz ember és rossz tisztviselő nem lehet. Ha megnézzük a kiállítók névsorát, megállapítjuk, hogy a polgármesternek tényleg igaza van. Ismert, sőt a legismertebb nevekkel

találkozunk, akik kifogástalan hivatali munkájuk révén is megbecsülést szereztek maguknak.

A kiállításon több mint 600 kép hirdeti a kiállítók művészi készségét.

A zsűrinek nem volt könnyű dolga a díjak odaítélésénél. **Némethy** tanácsnok úr elnöklete mellett **Vidarényi** főmérnök és **Kunst János** dr. főorvos neves fotóművészek, **Kopp Jenő** dr., a Székesfővárosi Képtár igazgatója és **Pacher Béla** dr. tanácsjegyző, a székesfőváros művészeti ügyeinek előadója egy egész délutánt töltöttek a képek vizsgálatával, hogy döntésüket meghozhassák.

A zsűri ítéletének megfelelően a kiállításon **első díjat nyertek:** Bor Dezső, Buzay Béla, Dulovits Jenő, Gabnay Ferenc, Halász József, Havlin Károly, Hoszkensz József, Kenessey Elek, Klell Kálmán, Kósa József, Kovács házy Vilmos, ifj. Liber Endre, Pénzes József, Raj István, Reminiczky Lajos, Schuster Ferenc, Simonffy János és Wohl György képei. — **Második díjat nyertek:** Bressy Leonard, Csanády Gusztáv, Della Donna Mihály, Farkas Ákos, Farkas Kálmán, Felkay Ferenc, ifj. Gerő László, Goreczky Gyula, Goszleth Ernő, Jakab Árpád, Kanyó Lajos, Kazinczy Gábor, Lénárd Ernő, Rosta Jánosné, Szamkó Tibor, Szentmiklósi Józsefné, Schermann József, Vecseklőy József, K. Vavrincz Márta és Zaitz László képei. — **Harmadik díjat nyertek:** vitéz Andrassy Gyula, Csármann Ferenc, ifj. Gózon Lajos, Grólig Erőné, Horváth Béla,

Kellermann Magda, Köhalmi Gyula, Mihálka Ernő, Papp László, Paulay Viktor, Regenhardt Pál, Sándor Gy. Miklós, Seffer Ferenc, Széll Rózsa, Trinkl Imre, Várkúti Tibor, Désy László és gróf Festetich Pál képei.

A kiállítás megszervezése és megrendezése érdekében fáradhatatlan energiával buzgólkodott Reminiczky Lajos tanácsjegyző, a fotószakosztály agilis titkára és dr. Havlin Károly tanácsjegyző, a szakosztály ügyvezető alelnöke.

Bastir Ernő mérnök, Klell Kálmán és Simonffy János tanárok, Schuster Ferenc és Goreczky főmérnökök, Péntes József dr. árvaszéki jegyző, Gabnay Ferenc és Szamkó Tibor adóhivatali tiszték és Kósa József szfv. tisztviselő lelkes munkájának eredménye a kiállítás izléses elrendezése.

A megnyitás idején a Székesfővárosi Zenekar a Károlyi-palota kertjében Bor Dezső vezénylete alatt hangversenyt adott. A polgármester és a megnyitó közönsége az erkélyről élvezték a zenekar művészi előadását, mely teljesítmény szintén a fővárosi alkalmazottak művészi készségének bizonyossága.

A kiállítás szeptember végéig marad nyitva és egész napon át megtekinthető.

A megnyitó díszes közönsége között ott láttuk Salamon tanácsnokot, Nagy László dr., Gidró László dr., Temesváry László, Egerváry Tibor dr., Andréka Károly, Kabakovits József dr., Császár Ferenc, Schoditsch Lajos törvényhatósági bizottsági tagokat, Csármann Ferenc ny. tanácsnokot, akik mind nagy elismeréssel adóztak a kiállítás vezetőségének.

Hőfok állandósító készülék

(Somogyi Béla főhadnagy szabadalma.)

A „Hőfok állandósító készülék”-nek ezt az ismertetését Szerző abból a célból bocsátja az amatőröknek rendelkezésére, hogy ez utóbbiak — noha találmánya szabadalmazva van — elgondolását saját céljukra, az üzletszerűség teljes kizárásával felhasználhassák.

Nem akarok az amatőr társadalom elől a mostani nehéz gazdasági világban találmányommal elzárkózni, s így azt közkinccsé óhajtom tenni, azzal a megszorítással, hogy azt az amatőr csakis önmaga céljára készítheti el, üzletszerű felhasználás nélkül. (A m. kir. Szabadalmi Bíróságnál 1936 április hó 27-én 8045/1936. számmal van beiktatva.)

Elgondolásom előnyei:

Nagyon sok bosszúságot okozott az, hogy télen a fontosabb és jól sikerültnek gondolt felvételeim az előhívó és fixir fürdők egyenetlen hőfoka miatt tönkrementek, vagy jobb esetben lapos, semmitmondó lemezek lettek a csillogó, szép témából.

Bizonyos vagyok benne, hogy nem állok egyedül azon amatőrök közötti, kik előhívás közben úgy akarnak segíteni az előhívófürdő hirtelen történő hőcsökkenésén, hogy az előhívótálat előre már e célra elkészített forró vízbe, — vagy föléje helyezik. Nálam többszöri eredménye e kísérletnek az lett, hogy az emulzióréteg megvált a lemeztől, — dupla bosszúságot okozva, mert nem csak a felvétel semmisült meg,

hanem az előhívó, vagy a fixires folyadék is tönkrement; az előhívó- vagy a fixirfürdő és a levált emulzióréteg ugyanis sűrű fekete elegyet alkotott.

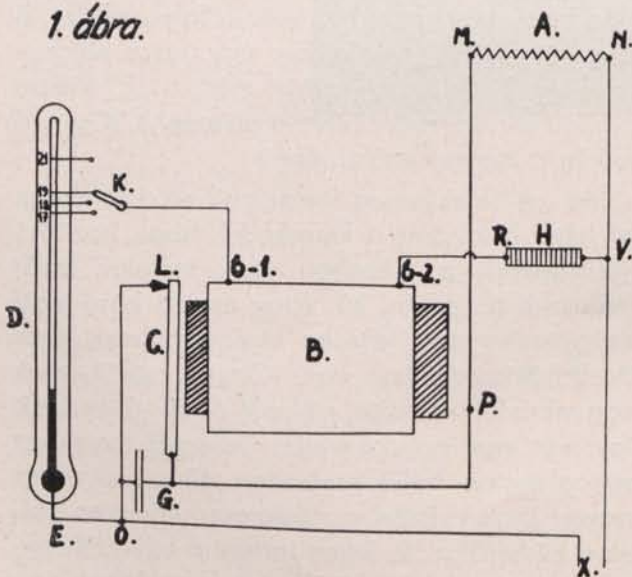
Hőmérő felhasználásával végzett kutatásaim alapján rájöttem arra, hogy e módszer teljesen hasznavehetetlen az előhívó- vagy fixirfürdő 19 fokon való tartására, mert ahogy a hőmérő felemelkedik a 19. fokra s a tálat kiveszi az ember a melegítő vízből, vagy leveszi a víz felől, esetleg villany- vagy gázresóról, a tában felraktározott hőenergia az energia tehetetlenségénél fogva tovább melegíti a folyadékot s a 25—30 fokig meg sem áll. Próbálkoztam azzal is, hogy már 17 foknál levettem a melegítő anyagról a tálat s az eredmény az lett, hogy 23—26 fokig mégis felmelegedett a fürdő hőfoka, a lemez tönkrement. Megkíséreltem azt is, hogy mikor a folyadék elérte a 17. fokot, a tálat hidegvízbe állítottam, hogy a káros hőenergiát elvezessem. Hiába volt azonban minden, mert ezekkel a kísérletekkel azt értem el, hogy a folyadék hőfoka ugyan nem emelkedett fel 21—22 fokon felül, de hirtelen le is csökkent a 19. fok alá, s különösen tank, vagy időhívásnál ezt a tortúrát többször

megismételve, a lemezkínzás eredménye egy szürke, brillánság nélküli, majdnem hasznavehetetlen negatív lett. Jobb eredményt értem el azáltal, hogy az üveg-, porcellán- és papírtálapokat nyugalomba küldtem s vettem a fényképészetnél nem használatos s igen olcsó (96 filléres) vékonyfémanyagú zománccal bevont tepsiket (tálapokat) s azt a villanyforraló fölé kb. 50 cm-re helyeztem fémtartórudak segítségével, miáltal a villanyforralóból jövő hőenergia nem éri teljes erővel, hanem csak a kisugárzása. A resó vezetékének egyik szárába egy ellenállást is be lehet kapcsolni, amivel a hő kisugárzásának nagyságát szabályozni is lehet. A villanyforraló és a tál közt lévő 50—60 cm-es légoszlop nagyszerűen elosztja a hőenergiát. De ez a rendszer sem teljesen tökéletes, mert a hőmérőt állandóan szemmel kell tartani, hogy idejekorán leemelhesük a tálat, ha a hőenergia nagyobb lesz a megengedettnél. A tállal történő pancsolás kezdődik előről, ami a mai kényelemhez szokott korban kellemetlen. Ezen kényelmetlenségek kiküszöbölésére megszerkesztettem egy műszert, amely maga végzi el a hő szabályozását úgy, hogy az amatőr nyugodtan eltávozhat a sötétkamarából s rábízhassa a műszerre a hőhatást.

Szerkezetem általános leírása:

Lásd 1. számú vázlatot.

1. ábra.

„X” konnektorból az áramot úgy vezetjük be az „A” villanyforralóba, hogy a vezeték egyik ágát „O” pont érintésével „L” kontaktuson keresztül vezetjük a „C” lágyvasba, mely a „B” relé nyelve (berregője) s a „C” vasból tovább vezetve jut be az „A” villanyforraló „M” csatlakozásához. Az „X” konnektor másik vezeték-ága

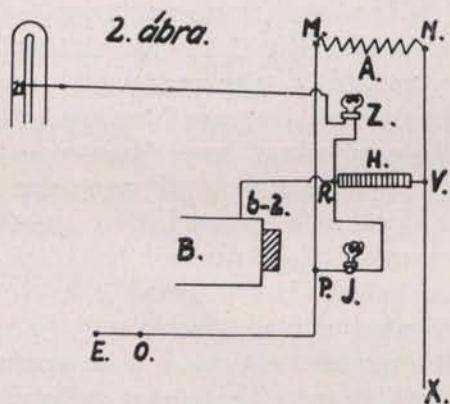
közvetlen csatlakozik az „A” forraló „N” csatlakozójához. Mivel a „C” lágyvasnyelv meg-meg szakítja az „L” kontaktusnál az érintkezést és így az áramot, ezért itt erős szikrázás keletkezik. Ezt a szikrázást meg lehet akadályozni egy „G 500” cm-es kis kondenzátorral, melyet a vázlaton látható módon kötünk be. A „D” hőmérő oly szerkezetű, hogy kontaktusa (kivezetése) van „E” pontban, tehát a higany zacskójában, és kivezetése van a higanytól azon hőfokoknál, amelyek az amatőr részére kívánatosak. Ezen esetben 17, 18, 19 és 21. fokoknál. A rajzban feltüntetett „K” kapcsolóval be lehet állítani a legmegfelelőbb hőfokot. A hőmérő „E” kivezetését az „X” konnektorból jövő áramvezetékbe kötjük, mely vezeték a „O” ponton is keresztül halad. A „K” kapcsolótól egy vezetékét kötünk a „B” relé „b—1” csatlakozásához s a „B” relé „b—2” kivezetésétől a „H” nagyó mikus ellenállás „R” csatlakozásához. A „H” ellenállás másik végét, az „X N’ vezeték „V” pontjához kell kötni. A „H” ellenállás nagyságát nem adhatom meg, mert ez attól fog függni, hogy kinek milyen ellenállású „B” reléje van s milyen feszültségű árama. Cél az, hogy annyira le legyen fojtva az áram, hogy a „B” relé tekercse el ne égjen. A „B” relének nagyon alkalmas a villamoscsengő is. Természetesen, a csengő összeköttetéseit meg kell változtatni, amit egy barkácsoló amatőr ránézésre azonnal meg tud tenni. A „H” ellenállás helyett ez esetben igen helyes a villanycsengőhöz alkalmazott ejtő transzformátort bekapcsolni. A transzformátor bekapcsolási módja a következő lesz: Primer menet egyik ágát „V”, a másik ágát a „P” pontokba kötjük. A szekunder egyik kivezetését a „b—2” s a másik kivezetést a „O” ponthoz kell kötni. A „H” ellenállás helyett fojtótekercset is lehet alkalmazni. Minden jobb rádiókereskedő, ha a megfelelő felvilágosítást megadjuk, a legmegfelelőbb „H” ellenállást rendelkezésünkre tudja adni.

Működés:

„X” dugót a konnektorba téve, az áram melegíteni fogja a „A” villanyforralót, mely felett kb. 10—50 cm-nyi légréssel az előhívóval megtöltött vékony fémtál van elhelyezve. A folyadékba a „D” hőmérőt behelyezzük. Az előhívó melegedésének megfelelően a „D” hőmérő higanyoszlopa emelkedni fog. Amikor a higanyoszlop eléri a „K” kapcsoló által beállított kivezetést, az „E, K, b—1, b—2, R, H” pontokon és vezetéseken keresztül „V X + X O” áramkör rövidre lesz zárva s így egy mellékáramkör fog

megindulni, mely áram, mivel átfolyik a „B” relé tekercsein, a „B” relé „T” vasmagját fel fogja mágnesezni s mágnesség alatt tartja mindaddig, amíg ezen áramkör meg nem szakad. Mivel „T” vasmag mágnessé válik, az magához fogja rántani a „C” nyelvet s így az „L” összeköttetés meg fog szakadni. Ezen megszakadással az „A” forralóhoz vezető áramkör megszakad s nem fog tovább fűteni. Megindul a folyadék kihülése, a folyadékban lévő „D” hőmérő higanyoszlopa le fog szállni a „K” kapcsolóval bekapcsolt, mondjuk 19. fok alá. Ebben a pillanatban megszakad a „X, O, E, K, b—1, b—2, R, H, V, X” mellékáramkör s ezzel egyidejűleg megszűnik a „T” vasmag mágnesezése. A „T” vasmag mágnesezésének megszűnésével, vonzás hiányában a „C” nyelv a hozzá alkalmazott kis rúgó segítségével visszapattan az „L” érintkezőhöz, s zárja a főáramkört. Ennek következtében megindul a főáramkör s ezzel a villanyforraló fűtése. Ezen záró és nyitó munka egy állandó, periódikus ismétlődő nyitás és zárásból fog állni, ezért a folyadék hőfoka állandósulni fog a „K” kapcsolóval bekapcsolt hőfokon.

Nem feltétlen szükséges, de aki még ezen műszer működése mellett is félti a lemezét, vagy filmjét, az kibővítheti ezen készülékét a 2. ábrán látható felszereléssel. A „D” hőmérő 21. fok ki-

vezetésénél egy vezetékét hozunk a „Z” lámpafoglalat egyik ágához. Ezen „Z” villanylámpafoglalat másik csatlakozását az „R” ponthoz kapcsoljuk be. Az „R” pontból még egy kivezetést eszközlünk s ezen vezetékét „J” villanylámpafoglalat egyik csavarjához kötjük s a foglalat másik kivezetését a „P” ponthoz. Mindkét foglalatba, ha pan anyaggal dolgozunk, kis, a pankromatikus anyagnak megfelelő zöld lámpáskát kell behelyezni. Ha pankromatikus anyaggal nem dolgozunk, úgy rubin lámpák is

megfelelnek. A lámpaaljzat kivezetőit az „R” pont helyett a „H” ejtőellenállás kihagyásával a „V” pontba is beköthetjük közvetlenül, ez esetben a villanyórán leolvasható voltszámú lámpát alkalmazhatunk e készülékben.

A lámpák helyett villanycsengőket is alkalmazhatunk, a „J” lámpa helyett harang nélküli s a „Z” lámpa helyett erős haranggal felszereltet.

Ezen jelzőkészülékek működése és célja a következő:

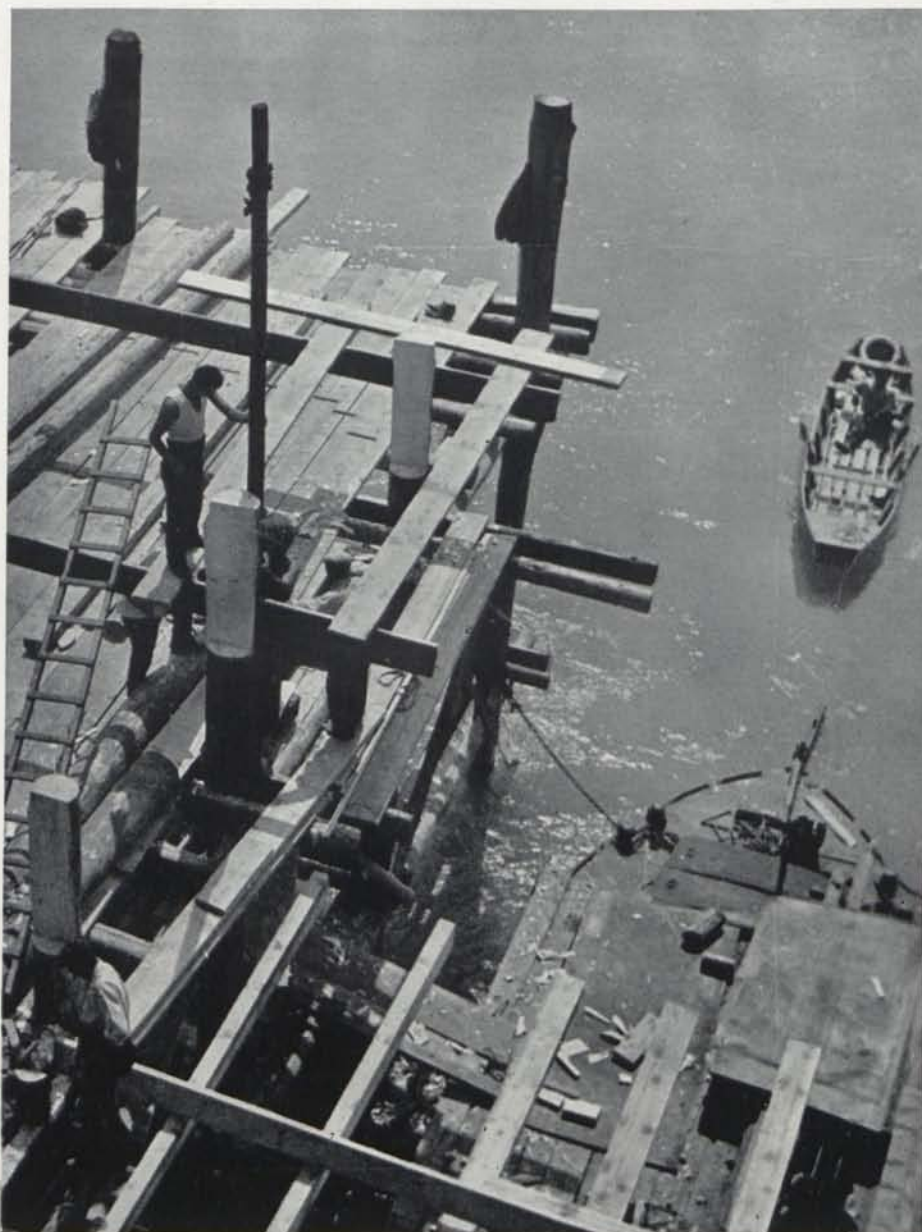
Tudvalévő, hogy a 18—19. fokon aluli előhívóba az előhívandó anyagunkat betenni nem célszerű. A kapcsolás úgy van megoldva, hogy „J” lámpa, vagy csengő mindaddig egyenletesen és intenzíven ég, illetve cseng (berreg), amíg az előhívófolyadék a megkívánt 19. fokot, illetve a „K” kapcsoló által beállított értéket el nem érte. Mihelyt azt elérte s a mellékáramkör megindul s így az „L” érintkezés megszűnik, a „J” lámpácska kialszik, illetve a csengés megszűnik, jelezve, hogy most már be lehet rakni a lemezt, vagy filmet, vagy meg lehet kezdeni a papírképhívást. Ezután a „C” nyelv rezgésének megfelelő rezgőmozgást fog ezen „J” lámpácska, illetve csengő végezni, pislogás stb. alakjában. A „Z” lámpa, illetve csengő arra való, hogy amennyiben valami műszaki hiba következtében mégis megtörténne az a kizártnak mondható eset, hogy az előhívófolyadék a 19. fokon jóval felül emelkedne, úgy, ha a higanyoszlop a 21. fokos kivezetést eléri, a „Z” lámpa gyullad ki még idején jelezve a veszélyt. (Csengő esetén a csengő szólal meg.)

Az „A” elektromos forralónak eredményesen fel lehet használni a kereskedelemben kapható villamosresőt is, azonban ezen forralók izzószálainak porcellán, kő, vagy agyag közé való beágyazása nem teljesen kívánatos, mert erős tárolt hőkisugárzásuk van. Olcsón csinálhatunk magunk is oly forralót, melynél 4—5—6 izzószál úgy van egy agyagkeretbe befogva, hogy az agyagkereten belül szabadon áll a spirálisra csavart izzónk. Ezzel a módszerrel könnyen tudjuk a hőmérőt a 19. fokon tartani a folyadékunkban. Ha magunk készítjük el a forralónkat, úgy olyan nagyot készíthetünk, hogy úgy az előhívó, mint a fixires tálunkat ráállíthatjuk. Az agyagfoglalatot házilag villanyresó felett, vagy gázlángnál kiegészíthetjük; s az erős és masszív lesz. Természetesen vigyázni kell arra, hogy lassan és ne hirtelen melegítsük fel és égessük ki, mert ellenkező esetben elreped.

Szendy Károly:

ALPESEK KÖZÖTT.

Bor Dezső:

HÍDÉPÍTÉS.

Buzay Béla:

PORTRÉ.

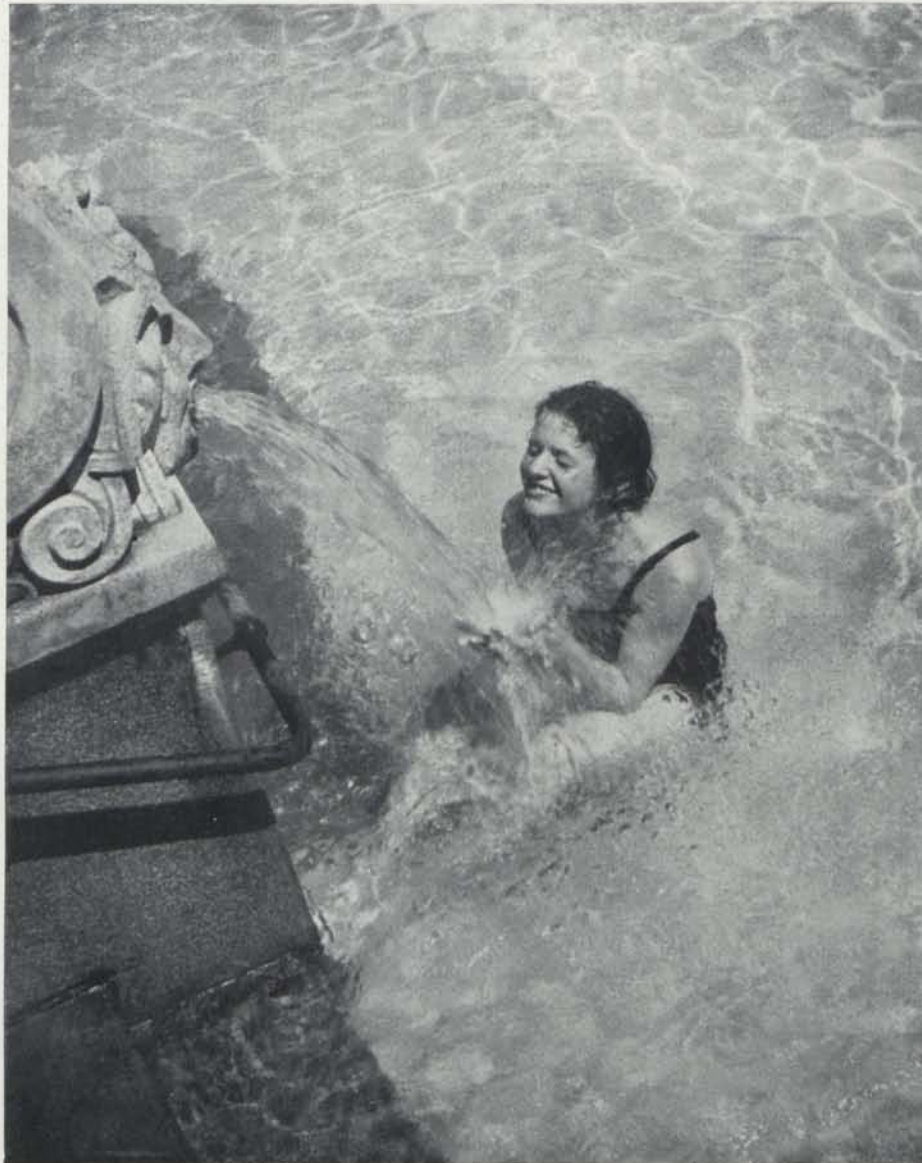
Dulovits Jenő:

KUKORICÁS.

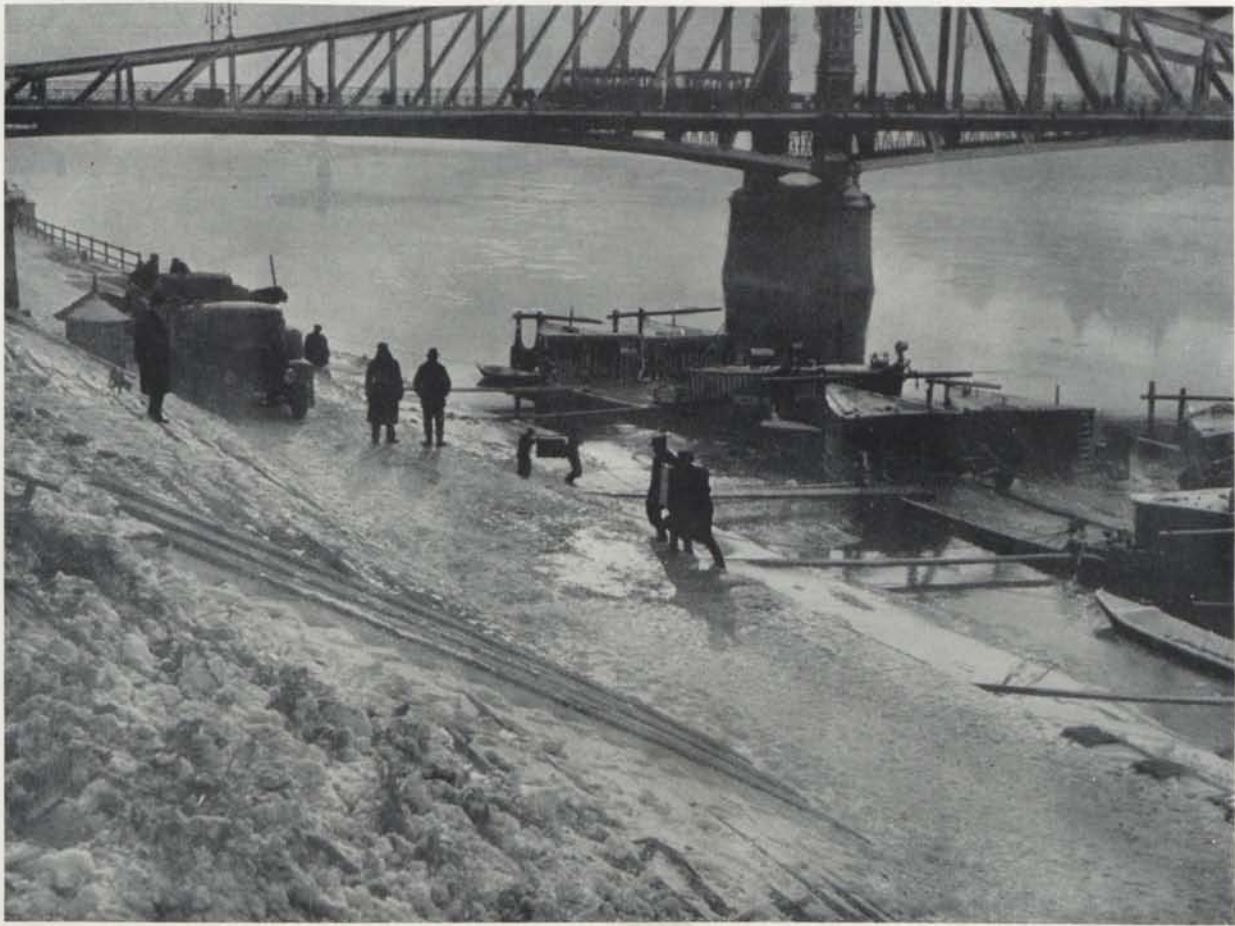
Gabnay Ferenc:

TÚL A SZEMŐVEGEN.

Halász József:

JÁTÉK A VIZZEL.

Dr. Havlin Károly:

TÉL.

Hoszkensz József:

BARÁTKOZÁS.

Kenessey Elek:

REGGEL A STRANDON.

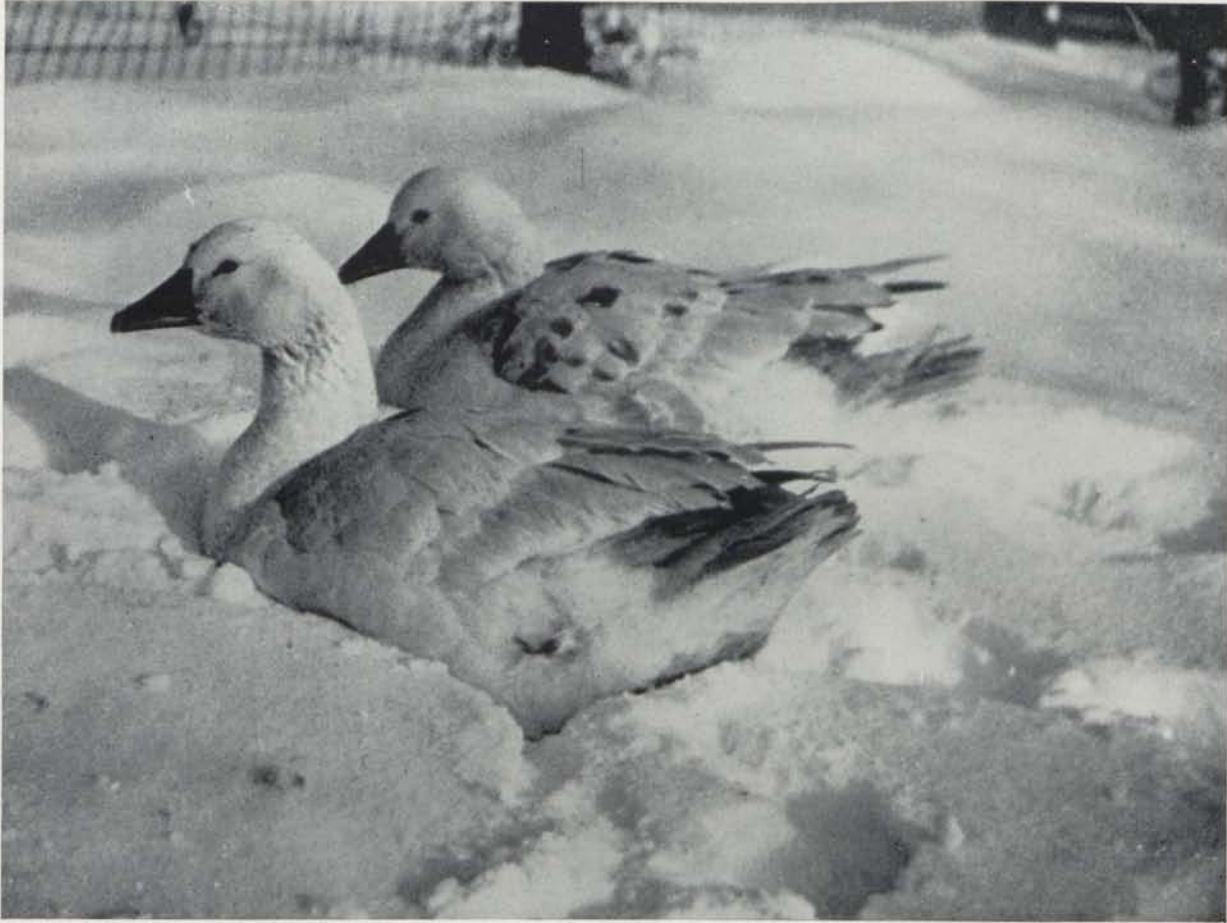
Klell Kálmán:

NEHÉZ PERCEK.

Kósa József:

PORTRAIT.

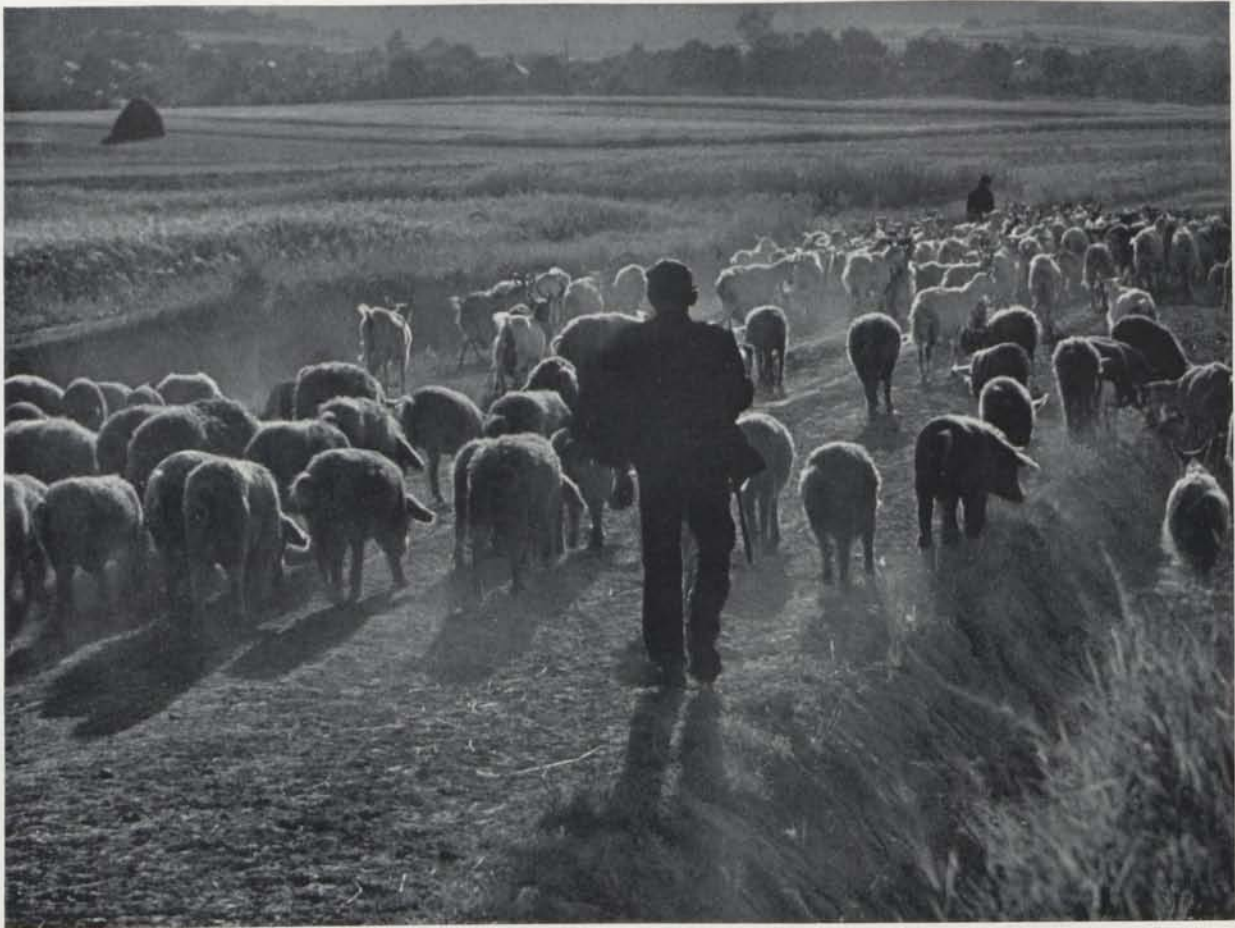
Kovács házy Vilmos:

TÉLI REGE.

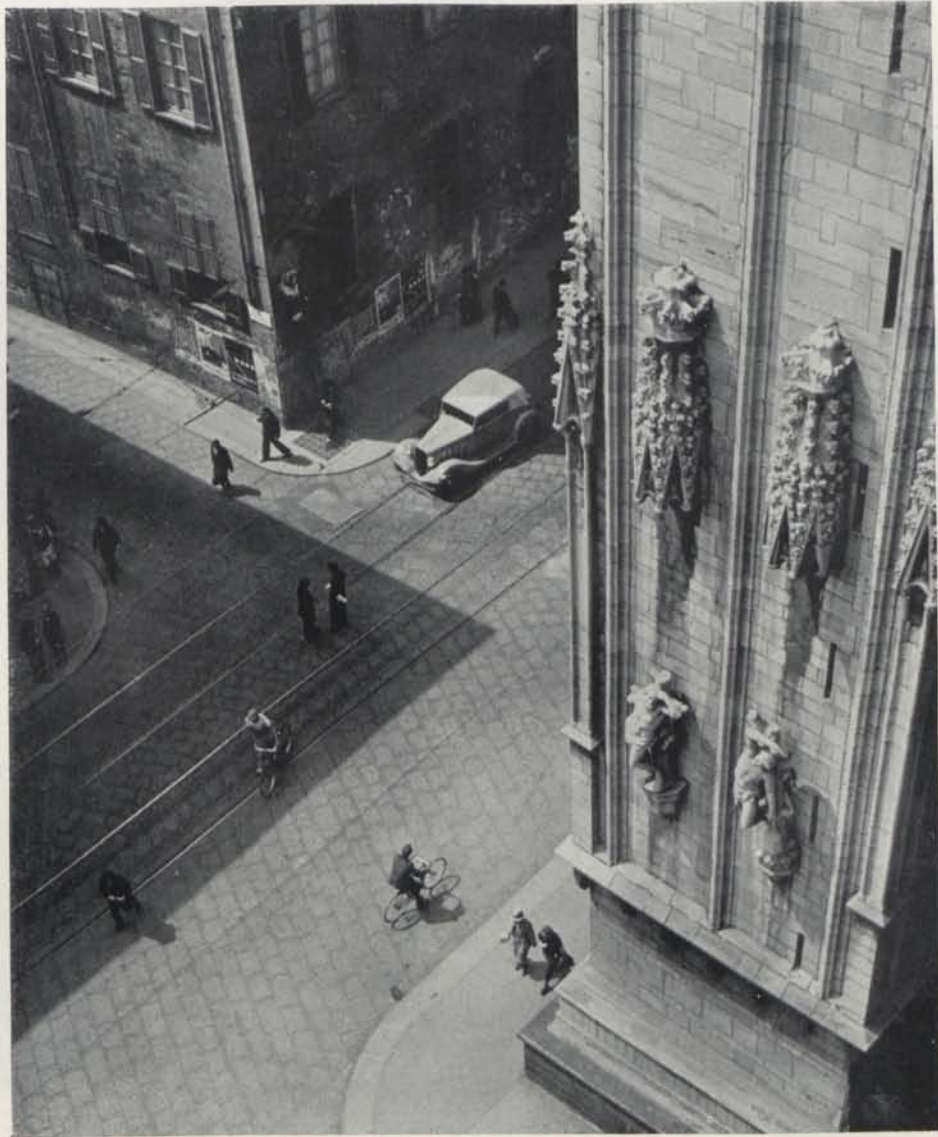
ifj. Liber Endre:

FRISSULÓ SZÉLBEN.

Dr. Pénzes József:

HAZAFELÉ.

Raj István:

UTCASAROK.

Reminiczky Lajos:
VITORLA-SZERELÉS.

Schuster Ferenc:

NAPLEMENTE.

Simonffy János:

ŐSZI ÁRNYAK.

Dr. Wohl György:

FELVÉTEL ELŐTT.

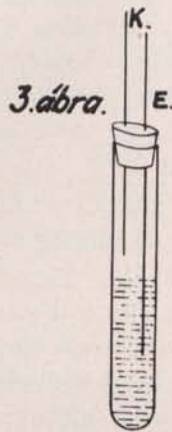
Kulikov Tibor:

**ZENÉS ŐRSÉGVÁLTÁS ÉS
AUTÓTÁBOR A VÁRBAN.**

(Az 1935. évi Szíón. idegenforgalmi
fénykép-pályázat I. díját nyert képe.)

A „D” hőmérő meglehetősen drága. Mivel készen nem kapható, gyárban kell megrendelni. Körülbelül 10 pengőbe kerülne s így ez nem fizeti ki magát egy lapos erszényű amatőrnek. Ezért ajánlom a következő saját gyártotta hőmérőt:

Minden családban akad kiürült orvosságos fiola. Minél kisebb a fiola keresztmetszete, annál jobb annyiban, hogy annál kevesebb higannyal kell félig megtöltenünk. A fiola (3. számú ábra)

végét oly dugóval zárjuk el, mely dugón keresztül húztunk két erős tűt. Az egyik tűt hosszan belenyomjuk úgy, hogy az a higanyt a fiola alján is érje. A másik tűt csak oly mélyen eresztjük be, hogy a higany felületét pontosan akkor érintse, amikor a higany 19 fokos. Ezt úgy állapíthatjuk meg és szabályozhatjuk be, hogy olyan hideg vízbe helyezzük hőmérőjelöltünket, mely vízbe egy igen pontos hőmérőt már beállítottunk. A vizet igen gyengén felmele-

gítjük. Mikor a szobahőmérő eléri a 19. fokot, a tűt beszabályozzuk. Ezen beszabályozás pontosságát megkönnyíthetjük azáltal, ha a két tűhöz olyan áramkört vezetünk, mely áramkör egy kis lámpával is el van látva. A vizet kissé kihűtjük s az ellenőrző hőmérő és lámpácska segítségével meggyőződhetünk arról, hogy nem dugtuk-e túl mélyen be a tűt, mert ez esetben még 18 foknál is égni fog a kis lámpácska. Kijebb kell húzni. Mikor ezen beállítással elkészültünk, a hosszabban benyúló tű kiálló vége lesz az 1. számú ábrán feltüntetett „D” hőmérő „E” pontja, és a kevésbé, azaz csak 19. fokig benyomott tű vége fogja alkotni a rajzon „K”-val jelzett kapcsoló-kivezető pontot. A hőmérőt úgy kell a tál, vagy a tank széléhez dróttal odaerősíteni, hogy az fel ne borulhasson, mert ha nem áll függőlegesen, a 19 fokot meghamisítja. Különben ugyanolyan eredménnyel használható, mint a drága, 10 pengős hőmérő.

Ugyanezen eljárással egy harmadik tűt is alkalmazhatunk a 21. fok kivezetésére.

Most már fel munkára amatőr társaim! Jön a hideg idő, kihül a fürdőszoba, vagy a kamara, lehül az előhívónk s tönkreteszi a felvételeit — annak, aki nem barkácsol össze magának hulladék anyagból, vagy egy pár pengőért vásárolt alkatrészekből egy „Hőfok állandosító készülék”-et. Úgy gondolom, hogy a legszükségesebb alkatrészeket 4 pengőből be lehet szerezni.

Fel munkára bajtársak! Szeretném értesítéseiket venni, hogy ki mennyire tudta elgondolásomnak hasznát venni.

Somogyi Béla
ny. főhadnagy.

A „Flou-Net” lágyan rajzoló előtét

A legutóbbi évek egyik legnagyobb port felverő fototechnikai újdonságai voltak a lágyan rajzoló előtétlencsék. Ezekkel az ügyes kis jószágokkal minden amatőr készíthet rendes gépével és objektívjével lágy képeket. A régi világban ez korántsem volt olyan egyszerű. Speciális objektívvel és géppel kellett az amatőrnek operálnia, hogy olyan képet tudjon létrehozni, amit a mai fotografus kisméretű filmes gépével könnyedséggel készít.

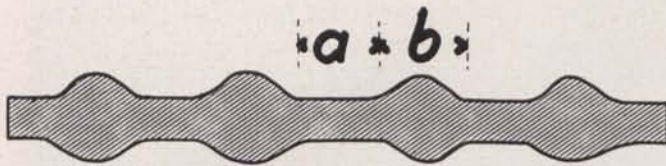
A különféle lágyan rajzoló előtétetek családja újabb taggal szaporodott. A belga mester-

fotografus, **Léonard Misonne**, új előtétet szerkesztett, mely a keresztségben a „Flou-Net” nevet kapta, és amelynek az az igen nagy előnye, hogy a szórása szabályozható.

Misonne-t a magyar amatőrök előtt nem szükséges bemutatni. A belga mester, mult számunk „l'atmosphère” című cikkének szerzője, a világ legelső fotografusainak egyike. Képei annyira magukon viselik mesterük művészetét, hogy stílusa és fotoművészeti felfogása, a „Misonneizmus” szóval, már külön nevet is kapott.

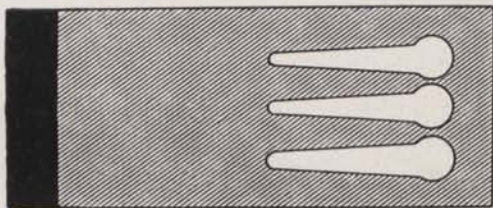
Az általa szerkesztett és itt ismertető előtét méltó a feltalálójához.

Az elgondolás nagyon egyszerű. Ha a lencse elé teszünk egy olyan átlátszó lapot, melynek keresztmete az 1. ábra szerinti, akkor az egyébként éles kép jellege megváltozik, lágyrajzú lesz.

Ez a jelenség azért áll elő, mivel a planparallel a) részen áthaladó fénysugár semmi zavaró hatást nem kap, tehát a lemezen eredeti helyén, — míg a b) részen átmenő fénysugár már nem a lemez síkjában, hanem előtte metsződik, és így az egy ponttól kiinduló fénysugarak nem valamennyien egy pontban metszik egymást, hanem részben egy szóródási körben, ami a lágy rajznak jellemzője.

Az eddigiek alapján azonban ez az előtét is szenvedne abban a fogyatékoságban, hogy a szórása nem szabályozható. Hogy ez a követelmény is kielégüljön, azért kerülnek a lapra a 2. ábrán látható kivágások. A lap a foglalóban elcsusztható. Ezáltal szabályozni lehet,

hogy mennyi legyen a lencse előtt az a terület, amely a lágy képet létrehozza. Minél több ilyen területet hozok a lencse elé, annál nagyobb lesz a szórás, úgy hogy ha a lencse egész felülete elé becsusztatom a kivágásokkal ellátott lapot, akkor megkapom a szórás maximumát.

Röviden összefoglalva az előbb elmondottak képezik a „Flou-Net” lényegét. Rendelkezésünkre áll tehát a felvételhez egy olyan előtét, melynek segítségével teljesen kezünkben áll a szórás, illetve lágyítás mérvének tetszésünk szerint való szabályozása.

Felmerül már most az a gondolat, nem lehetne-e felvételünket élesen készíteni, és, ha ez kívánatosnak mutatkozik, az élesen felvett képet utólag a nagyításnál lágyítani. Erre a gondolatra az vezette az amatőröket, hogy a kisfilmmel dolgozó fotografus csak a legtrikább

esetben jut abba helyzetbe, hogy lágyrajzú felvételt készíthessen. T. i. ha a kisfilmes gép elé előtétet teszünk, a kép rendszerint annyira életlen lesz, hogy arról nagyítást készíteni nem lehet. Kézenfekvőnek látszik tehát, hogy az éles képről oly módon készítsünk nagyítást, hogy a nagyítógép lencséje elé teszünk lágyító előtétet, beállítjuk a kellő lágyítást és előhívjuk a pozitívet. Igen ám, de a pozitív előhívásánál nagy csalódás ér minket. Képünkön a lágyítás, illetve szórás negatívja mutatkozik. Nem a fehérek sugárzódnak át a feketébe, hanem megfordítva a feketék a fehérekbe. Bizonyos esetekben ez nagyon hatásos lehet, de célunkat: a fények csillogását így nem érjük le. Ezt csak akkor tudjuk elérni, ha a következő munkamenetet tartjuk szem előtt.

Kisnegatívunkról készítsünk **diapozitívlemezre** egy diapozitívet. Ez a diapozitív akár nagyítógépen, akár kontakt úton készülhet.

Azután a diapozitívet betesszük nagyítógépünkbe, a gép lencséje elé helyezzük a „Flou-net”-et, beállítjuk a kellő lágyságra és így csinálunk a diapozitívról ugyancsak diapozitívlemezre egy dianegatívot. Az ily módon készített dianegatívunk a „Flou-Net” beállításához képest többé vagy kevésbé lágyrajzú lesz.

Erről a lágyrajzú dianegatívról készíthetjük azután nagyításainkat.

Ez az eljárás az első pillanatban kissé nehézkesnek látszik, de ha egyszer megpróbáltuk, bebizonyosodik, hogy mennyire célszerű ily módon készíteni nagyításainkat. Felvételeinknél sokszor nem tudjuk, vajjon a felvételnek élesen vagy lágy rajzzal lesz-e jobb képhatása. Sőt ha azt már el is döntöttük, hogy a lágy rajz a megfelelő, még mindig nyílt probléma marad, hogy mekkora legyen a szórás. Igen sok kép került csak azért a szemétkosárba, mert túl volt lágyítva, a szórás túl erős volt.

A fenti módon való nagyításnál elkerülhetjük még azt a kellemetlenséget is, hogy az erősen megvilágított felületek annyira túlsugározódjanak, hogy elvesz bennük minden részlet.

Végül nagy előnye az átmeneti negatívval készült nagyításnak még az is, hogy a szemcsék kevésbé jönnek elő. A diapozitív lemez gyakorlatilag szemcsementes, míg az eredeti felvétel szemcséit a lágyítás teljesen feloldja. Ezért alkalmasabb a diapozitív anyag az átmeneti pozitív és negatív elkészítésére. Hiszen használhatunk esetleg normális, nem színérzékeny lemezt is, de ennél zavar némileg a szemcse, másrészt nem

Melléklet a

„Flou-Net” kísérletekhez.

1.

2.

3.

A FELVÉTEL:

1. „Flou-Net” nélkül.
2. „Flou-Net” $\frac{1}{3}$ lágyítással.
3. „Flou-Net” $\frac{2}{3}$ lágyítással.

tudjuk a megvilágítási időt elég rövidre venni.

Ha diapozitívlemezt használunk, akkor számba kell vennünk azt is, hogy a diapozitív-lemez gradációja kemény. Az eredeti negatívunkról készített „jó” diapozitív használhatatlan dianegatívokat eredményez. Tehát ezt a diapozitívot rendkívül lágyra kell készítsük. Ezt úgy érjük el, hogy bőségesen túlexponáljuk és erősen higított papírhívóban hívjuk. Kiegyenlítő hívóban hívni azonban felesleges. Azonkívül használjunk lágy, vagy legfeljebb normál diapozitívlemezt.

A „Flou-Net”-et még egy további igen hasznos célra használhatjuk fel. Ha a nagyítandó negatívunk szemcsés, a „Flou-net”-et a nagyító-készülék objektívjére téve, csak oly mértékben állítjuk be a szórás, hogy az a kép rajzában még ne érvényesüljön, de viszont a szemcsézettség kellőképpen javuljon. Ily módon bámulatos eredményeket lehet elérni, még összekarcolt és szemcsés negatívoknál is.

A „Flou-Net”-ben tehát olyan segédeszközt kapott az amatőr, mellyel tág tere nyílik a különféle lehetőségeknek. Használhatjuk akár mint felvételi, akár mint nagyító előtétet, és amellet

a szórását tág határok között változtathatjuk. Anyaga is oly leleményesen van megválasztva, hogy külső behatásokra nem érzékeny és — ami szintén nagy előnye — nem törik. Foglalata oly elmésen van megszerkesztve, hogy noha rendkívül egyszerű, minden lencse elé alkalmazható. Mindezek az előnyök valószínűleg csakhamar oly népszerűvé fogják tenni az amatőrök között, mint ahogyan ezt meg is érdemli.

Ha pedig felvételeinket mindig élesen készítjük és a fent leírt módon a nagyításnál csak azokat és csak oly mértékben lágyítjuk, mint ahogyan azt a kép témája megkívánja, akkor szinte a minimumra csökkentjük azokat a hibákat, amelyek a túlerős szórás következtében gyakran legértékesebb negatívjainkat teszik hasznavehetetlenné, — és — ami szintén nagy előny — nem kell magunkkal vinni semmiféle előtétet ami elvész, vagy eltörik, hanem nyugodtan készítjük felvételeinket és odahaza csinálunk belőlük azt amit akarunk. Ha mégis akarunk magunkkal vinni előtétet, akkor is csak egy „Flou-Net” az egész terhünk, mivel azt a lágyítási fokozatot érhetjük el vele, amelyet célszerűnek vélünk.

Habekoszt Jenő

Az ember néha elgondolkozik...

VI.

Lépten-nyomon halljuk ezt a szót: „újszerű”.

„Újszerű” az ami nem olyan, mint az azelőtti, — a régi, — hanem valami más. Ami éppen azzal, éppen azáltal akar hatni, hogy más. És ezért tetszik. Amíg megszokják, megúnják és keresnek valami még újabbat.

Minden újszerűség tulajdonképpen már a születése pillanatában magával hozza a világra a halálos ítéletét. Az életben nagyon kevés az olyan emberi alkotás, amire reá lehetne mondani, hogy örökéletű. Amely mint valami tengerből kimagasló sziklaszirtre épült világítótorony jelzi a követendő utat.

Az évek, évszázadok mulnak. Az emberek, a viszonyok, a felfogások változnak. Új és új igények, új és új elgondolások támadnak és ezek hol evolúciós, hol revolúciós alapon keresik az érvényesülést. És ez: természetes és helyes is. Ez: a haladás útja az emberiség végcélja: a tökéletesedés felé, — amelyet pedig talán sohasem sikerül elérni.

Egy-egy jelentősebb újítás után sokszor már azon gondolkozunk: hát jöhet-e még valami ez után? Mit hoz a holnap? Mit hoz a holnapután? Mert az biztos, hogy hoz és biztos, hogy hozni fog örökké!

És amikor egy-egy újszerűség megjelenik, — az első pillanatban legtöbbször meglep. Merészségével, szokatlanságával olykor meg is döbbsent. De mihelyt megszoktuk, nemcsak elfogadjuk, bevesszük, de hajlandóak vagyunk még szépnek is találni.

És minden újításban, minden előre tett lépésben talán ezért látunk valami nagyot és szépet...

Szó sincs róla: sok újítást még a megszokás sem tud széppé varázsolni. Sok újításon az első percben félreismerhetetlenül meglátszik, hogy csak tapogatózás, keresés, próbálkozás. De ez magában véve nem baj.

Arany János szavaival élve: „Üt-törőnek bukni is érdem.”

Ferenczy Istvánnak, — az első magyar képfaragó-művésznek volt egy pecsétnyomó-gyűrűje, amelyet önmaga vésett lapis lazuliba, a saját

részére. Ez egy piramishoz hasonló építményt ábrázol, kényelmes lépcsőzetes emelkedéssel felfelé. Az építmény azonban az egyik felén nincsen kiképezve. Itt meredek töretlen sziklák gyűrődései meredeznek a magasba.

Ferenczy ezzel a szimbólummal azt akarta kifejezni, hogy a zseni nem a kényelmes, járt utakon halad, hanem merészen vág neki a céljának és fáradságosan, veszélyek között közeledik feléje.

Sokan vannak, akikben az újítás, — már csak azért, mert eltérést jelent attól, amit már megszoktak, — bizonyos idegenkedést kelt. Sőt kárörömmel regisztrálják, ha egy-egy ilyen újítás megfeneklik vagy életképtelenné bizonyul.

Az idő mindenestre mindennek a legmegvesztegethetetlenebb kritikusa.

Az az újítás, amely legfeljebb csak egyeseknek mindenáron, tüzzel-vassal való újítási próbálkozása, feltűnő-akarása, — de amelyben nincs belső érték, belső erő, — ha szabad ezt a szót használnom: logika, — úgyis mi-

hamarabb elpusztul és talán még az emléke sem marad fenn.

Ezért nem helyes minden újszerűséget, — még ha kezdetben fantasztikus túlzásnak is látszik — fenntartás nélkül mindjárt elítélni, elvetni. Sohasem lehet előre tudni, hogy mivé alakulhat ki, vagy milyen más, egész-

séges, életrevaló újításnak válik a szülőanyjává?

Épp olyan hiba, elfogultság, vas-kalapos maradiság ez, mint másfelől kritika nélkül hozsánnával üdvözölni, megváltásnak, ezentúl egyedül követendő példaképnek tekinteni mindent, ami új, ami más, mint a régi.

Hogy is mondja Madách: „Az ember tragédiájá”-ban?

„... Nem Messiás-e minden újszülött? Fénylő csillag, mely feltűnt a

[családnak?

S csak későbbben fejlik szokott

[pimasszá...]

—

EGYESÜLETI HIREK

A Photo-Club hírei

A Photo-Club helyiségeit augusztus hó 20-án este díszes közönség kereste föl, hogy a Club teraszáról a tűzijáték pompás látványosságában gyönyörködjék.

Az időjárás bizonytalansága ugyan sokakat visszatartott, de azért a helyiségek zsúfolásig megteltek.

A vendégeket a Photo-Club hagyományos, közismert vendégszeretettel **Harmatzy-Simon Loránt** elnök és **Pfann Géza** Club-tag, — aki hasonló összejöveteleknek rutinizott rendezője, — fogadta.

A tűzijáték befejeztével a rendezőség, — mint az eddigi években, úgy ez évben szintén, — még valami különös attrakcióval is kedveskedett a vendégeknek.

Müller Albert Club-tag, — a magyar amatőr keskenyfilmezők egyik kiválósága és büszkesége volt szíves bemutatni 3 filmszalagját, emelkedett hangú és hazafias érzésekkel telített szavakal konferálva be az elszakított Felvidék szépségeit, — a Szent István-napi körmenet látványosságát és több hazai vidék rendkívül érdekes és festői viseletét.

A bemutatás hangulatát nagyban emelte, hogy Müller tagtárs az egyes filmszalagokhoz nagy zenei érzéssel válogatta össze a kísérő zenét.

A társaság a késő éjjeli órákig változatlan jó hangulatban maradt együtt.

Könyvtári jelentés

A Photo-Club könyvtára közli, hogy lapunk ellenében újabban a

következő külföldi folyóiratok érkeznek cserepéldányként: A belga „Fotokunst”, Kodak „Photo-Graphik”, „Fotografickij Obsor”, a „Photoblätter”, „Wiadomosci Fotograficzne”, a „Pototechnik”, „Das Photomagasin” stb.

Újabb könyvbeszerzéseink: Döring: „Bildnisse Drinnen und Draussen”, — Modern Photography, — A Fotorat füzetek, — Seftsik: „A fényképezés”, Das Deutsche Lichtbild, Das goldene Buch des Rolleiflex.

A könyvtár tagjaink rendelkezésére áll minden szerdán d. u. 6—8 óra között, — mikor is könyvek olvasásra, vagy 8 napi kölcsönzésre kivehetők.

B. S. E. hírei

A B. S. E. Fotoszakosztálya kéri a kiállítókat, hogy f. évi szeptember hó 2-án délután 5—6 óra között jelenjenek meg a kiállítás helyiségében (Székesfővárosi Könyvtár) megbeszélés végett.

A B. S. E. Fotoszakosztálya f. évi szeptember hó 10-én délután 5 órakor, ugyancsak a Székesfővárosi Képtárban lévő kiállítási helyiségben szakosztályi ülést tart.

KÖNYV ÉS LAPSZEMLE

Dr. Paul Wolff: Sonne über See und Strand. Újból egy pompás Paul Wolff-könyv, melyet már vártunk és amely ugyanolyan érdeklődésre tarthat számot, mint elődei. Száz gyönyörű tengeri és strandképet tár elénk a szerző, bizonyosságával annak, hogy az igazi amatőr a szabad természetben bárhol készíthet érdekes, harmonikus és szemt gyönyörködtető felvételeket. Homok, strand és tenger, ár és apály, tipikus homoki növényzet és állatvilág tárgya Wolff képeinek. Aki ismeri a tengert, aki annak fényképezésénél már megismerte a különböző nehézségeket, az nemcsak gyönyörűséget fog a képekben találni, hanem érdek-

lődéssel és élvezettel tanulmányozva azokat, okulni és tanulni fog. Megtanulja látni a természet szépségeit, a közölt technikai adatok pedig képesítik arra, hogy munkája sikeres legyen. A könyv nemcsak a nyomda-technika remeke, hanem külsejében is páratlanul izlées.

Perutz - Mitteilungen gazdag és praktikus tartalmával a kezdőtől a kiforratt amatőrig mindenkinek érdeklődésére számíthat. Mélynyomású képei szépek és mindegyike egy-egy fotoprobléma sikeres megoldása.

Der Satrap augusztusi számának talán legérdekesebb cikke Steindl Győző: Víz—felhő—ellenfény című tanulmánya. A cikkhez műmellékletként adott 2 mélynyomású kép pedig a témakörhöz tartozó pompás felvételek.

Camera augusztusi számának tudományos és egyéb cikkei között talán legérdekesebb és legtanulságosabb Fritz Brun: Fényképezés a strandon — című cikke. Műmellékletei a szokott válogatással, különböző témakörökből kerültek ki. A pompás szabadtéri akt Kriván B. amatőrtársunk felvétele.

Die Galerie e havi magas színvonalú cikkei époly érdeklődésre tarthatnak igényt, mint a megelőzők. Mélynyomású képei között legszebbek és legbravúrosabb Vadas Ernő: Nyílnak az akácok, Edoardo Migliazi: Das Laster és Ramon Batllés Női portré című képei.

PÁLYÁZAT

„Camera” 1936 nov. 1-én végződő beküldési határidővel írta ki pályázatát. A beküldhető képek száma nem esik korlátozás alá. Feltételek a „Camera” szeptemberi számában olvashatók.

Der Satrap 99 díjjal egyöntetűen 50 Márkával jutalmazza a legjobb szünidei képeket. A beküldhető képek

száma tetszésszerinti. A képek nagysága pontosan 13×18 cm. Ha a másolat, vagy nagyítás kisebb, úgy azok pontosan 13×18 cm katonra ragasztandók. Beküldési határidő: 1936 október hó 1. Közelebbit a **Satrap** augusztusi száma közöl.

A „Perutz-Mitteilungen” mindig használhat szép amatorképeket, melyeket állandóan vásárol. Egyetlen feltétele, hogy azok **Perutz**-anyagot legyenek felvéve.

FOTOIPAR KÖRÉBŐL

O. Perutz müncheni gyár új színes kino-filmét hozott forgalomba, mely az eddigi hasonló kísérletektől lényegében különbözik. Az eddigi gyártási eljárásoktól eltérően, — melyek a színek végtelen apró szemcséit keverték az érzékeny réteg anyagába — végtelen lencserendszert, ú. n. lencseszűrőt alkalmaz. A film előhívás és fordítás után, átnézetben egyszerű pozitívet mutat színek nélkül. A vetítésnél azonban, mikor a fényforrás sugarai ugyanazon úton, a filmen és a filmbe levő végtelen apró szűrő lencserendszeren áthatolva a vetítőlappal megjelenik, már a tökéletes színekben pompázó képhatást keltik. A **Perutz-féle** színes kino-filmmel a **Perutz-Mitteilungen** következő, szeptemberi száma foglalkozik részletesen.

Dr. C. Schleussner A.-G., Frankfurt a./M. gyár újdonságai az **Olympan**-lemez és -film. Rectepanomatikus sensibilizációja tökéletes, az emberi szem színérzékelésének megfelelő a helyes tónusok visszaadásában, még szűrő használata nélkül is. Anyaga oly finom, hogy gyakorlatilag szemcsementesnek tekinthető. Teljesen fényudvarmentes, a legszélsőségesebb fényellentétek áthidalására képes. Megvilágítási szélső határai szinte korlátlanok, úgyhogy túlexpozíciótól tartani nem kell. Általános érzékenysége 17/10 Din. Kisfilmes gépek részére **Contax-Leica** stb. 24×36 mm az **Olympan-Ultra** 20/10 Din. érzékenységekben készül.

Helyreigazítás: Lapunk 6—7. számában a nyomda hibájából az alábbi ismertetés hibás szedéssel látott napvilágot. Ezt korrigálandó, a helyes szöveget közöljük:

„Fotochema” **G. m. b. H., Königrätz** cég kiváló gyártmányokat ho-

zott a piacra. A **Foma gradual**, ortochromatikus, a **Foma panchrom**, magas színérzékenységű és a **Foma Ortopan**, teljesen korrigált film. Mindhárom 28° Scheiner érzékenységű. Laboratóriumi kísérleteink a filmek kiváló tulajdonságait igazolták.

A. Mimosa A.-G. új brómezüst papírja a **Luxorbróm**, magas érzékenységű brómpapír kiváló plasztikával, utólérhetetlen brillanciával és kiváló finom felülettel. Négy fokozatban kapható: lágy, normál, kemény és különlegesen kemény. Felületben: fehér-fényes, fehér-royal, chamois-royal, elefántcsont-freskó — mélymatt, szemcsés. — Új kiváló felülettel készül a **Carbon-Braun** gázfénypapír, freskó-elefántcsont fehér, mélymatt, szemcsés felülettel.

A Bergmann & Co., Wernigerode (Harz) gyár filmjei 26° Scheiner érzékenységgel, több rétegű öntéssel, magas színérzékenységgel kerültek a piacra. Panchromatikus filmjei „**Becopan**” név alatt — fotopanchromatikus — minden méretben kaphatók. Jellemző tulajdonságuk általában; a tisztaság és az átlagon felüli tág megvilágítási lehetőség és finom szemcsézet. A **Bergman-féle** tárcsafilmei 5—10 m vagy több méter hosszban is kaphatók. — Lemezek és papírok kikísérletezés alatt, azokról bővebben a jövő számban közlünk.

Leonard Misonne szabadalmazott lágyrajzú előtétje a „**Flou-Net**” úgy a felvételnél, mint a nagyításnál alkalmazható. Nemcsak pótolja, de felülmúlja a legjobb lágyrajzú lencsékét is. További előnye, hogy a lágyítás mérve tetszés szerint szabályozható.

Címváltozás: **Singer Sándor** fotós és rádiócikkek gyári raktára Budapest, IV., Irányi-u. 21-23. szám alá költözött, hol kizárólag nagybani eladással foglalkozik. Új telefonszáma: 18-54-18.

KIÁLLÍTÁSOK

Deutsche Photographische Ausstellung, Frankfurt am Main:

1936 szeptember 26—október 11.
Beküldési határidő: 1936 aug. 15.
Részvételi díj: 1 dollár.

Tweede Internationale „Focus” Foto-salon, Amsterdam:

1936. évi szeptember hó 12—27-ig.
Beküldési határidő: 1936 augusztus hó 10. Részvételi díj: 2.50 hollandi

forint. Beküldhető legfeljebb 5 kép, a következő címe: „**Focus**” A.-G. Abteilung Fotosalon, Bloemendaal, Niederlande.

The Fifth South African International Salon of Photography to be Exhibited at the British Empire Exhibition and the City Hall, Johannesburg:

1936. évi október havában. Beküldési határidő: 1936. évi augusztus hó 14. Részvételi díj: 1 dollár. Beküldhető legfeljebb 4 kép, a következő címe: **The Hon. Secretary, Johannesburg Photographic Society P. O., Box 7024, Johannesburg, Sued-Africa.**

Royal Photograph International Salon London:

1936 szeptember 12—október 10.
Beküldési határidő: 1936. aug. 14.

IV. International Salon, Zagreb:

1936. évi október hóban. Beküldési határidő: 1936. évi augusztus 14.

International Foto-Salon, Suomi (Finnország):

1936 október — november hóban.
Beküldési határidő: 1936. szept. 30.

III. International Photo-Salon, Ottawa (Kanada):

1936. évi október 23—november 15.
Beküldési határidő: 1936 szept. 12.

London Salon of Photography:

1936 szeptember 12—október 10.
Beküldési határidő: 1936 szept. 2.

Nemzetközi fényképképzés, Budapest (MAOSz):

1936. évi október 24—november 9.
Beküldési határidő: 1936 szept. 15.

Jubiláris országos művészi fényképképzés Sopron (1906—1936):

1936 szeptember 6—20. Beküldési határidő: 1936 augusztus 15. Beküldhető legfeljebb 4 kép. Nevezési díj személyenként 3 pengő. MAOSz-tagoknak 2 pengő, mely összeg **Horváth Mihály** pénztáros (Jéhn-gyógyszertár), Sopron címre küldendő be.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. L., Milánó. Nem kivihetetlen probléma a mozgó vonatról való fotografálás. Mindössze egy kis érzék és gyakorlat szükséges hozzá. Ugyan is a menet irányában kell fényképezni és inkább a közép- és háttérrel; az exponálás pillanatában a gépet for-

gatni kell a menetiránnyal ellentétesen. Legtöbbször 1/100 mp már ki-elégítő.

T. Andor, Szeged. A panchromatikus anyagok előhívása, amennyiben nem kíván tankban, időre hívni, két módon történhet olyképpen, hogy a hívás menetét ellenőrizheti: vagy deszenzibilizáló folyadékban fűrészt kb. 2 percig a filmet (lemez) és csak a hívóba helyezés után kb. 1–2 perc múlva folytatja a hívást piros fény mellett; vagy pedig az újabban piacra került piros szűrővilágítást használja; ez csak azokat a sugárakat engedi át, melyekre az emulzió már nem érzékeny. Ez utóbbi esetben zavartalanul hívhatja a pananyagot elejétől végig világítás mellett, azonban természetesen a kellő óvatossággal, a fényforrástól kb. 50 cm távolban és csak ellenőrzésnél viszi a negatívanyagot közelebb a fényforráshoz.

H. N., Szekszárd. Tökéletesen igaza van. A fotografáláshoz nem csupán veleszületett hajlam, meglátás, bizonyos művészi érzék szükséges, hanem állandóan tanulmányozni kell képeket. Ezáltal okul, tanul és finomodik az amatőr ízlése. Fontos tehát, hogy figyelemmel kíséjük a fotólapok illusztrációit, a különböző fotóévkönyveket stb., ahol a képek technikai adatai is pontosan és megbízhatóan szerepelnek. Bizony ezeket áttanulmányozni, szinte átélni mély elgondolást igényel, azonban csak így módon lehet kiemelkedni a knipszerek közül.

K. L., Nyíregyháza. Vidéki pártoló tagjaink tagdíja egész évre 5 P, akik a „Foto”-t féláron évi 3 P-ért kapják. Beiratási díj nincs. A szükséges nyomtatványt póstára tettük.

L. N., Pécs. Papírhívóhoz szóda helyett hamuzsír is használható. Az arány kb. a következő: 10 gr vízmentes (nem kristályos) szóda helyett kb. 13 gr hamuzsír kell alkalmaznunk. Figyelmeztetjük azonban arra, hogy a hamuzsír erősebben veszi igénybe a papírréteget, ami különösen a tűkörfényezésnél (a papír melegítésénél) jut kellemetlenül kifejezésre. Tekintve, hogy a papírhívásnál a hamuzsír használata egyébként sem jelent kedvezőbb eredményt, használatát nem ajánlhatjuk.

K. J.

Főszerkesztő: **KÓSA JÓZSEF**

Felelős szerk.: **WANAUS JÓZSEF**

Felelős kiadó: **HABEKOST JENŐ**

Ifj. Kellner Ernő Budapest, V, Csáky-u. 10.

A TÖKÉLETES FOTOLABORÁTORIUM
BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 1

„Special” fotoalbum ajándék betölthető képek részére.
Kapható: **Mindel** albumgyártónál Budapest, VI., Szív-utca 39/b sz.
Telefon: 1-271-46

Foto cikkek

frissen és olcsón kaphatók

Buchwald Bernát
fotoszaküzletében

Budapest VII, Wesselényi-u. 33

Állandóan friss nagyméretű (30×40 cm. is) brompapirok és lemezek **darabonként is kaphatók!**

Kérje
most megjelent
képes árjegyzékemet!

SZENES MÁRTON

fotokereskedő

Főüzlet:

IV, Károly-körút 16
Telefon: 1-891-66

Fióküzletek:

VI, Teréz-körút 41
Telefon: 1-124-71

Most nyílt meg:

VI, Teréz-körút 1/c
Telefon: 1-259-66

Ujpest, Árpád-út 62.
Telefon: 2-957-49

Kérjen mindenütt

Eisenberger

*lemezeket-,
csomag és
tekerécsfilmeket
ortho és pan
érzékenységben*

Roland

Plasmat 2, 7.

**Kereső és
távolságmérő
egy képben**

Filmszámláló

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

BUDAPEST, IV., SUTÓ-U. 2

Deák Ferenc-tér sark

TELEFON: 1-813-26

Kérje

fotoszaküzletében

a „BERGMANN”
filmet, lemezt és papírt
A hűségért hűséget kap
mert a „BERGMANN”
anyagnál csalódás nem érheti

Vezérképviselőt:

SINGER SÁNDOR

**Budapest,
IV., Irányi-utca 21-23.**

Telefon: 1-854-18.

VASS

J Á N O S

IRÓGÉPÜZEME

BUDAPEST, IV. IRÁNYI-UTCA 4

TELEFONSZÁM:

1-836-28

Műtermi reflektort

(használtat is) megvételre keresünk.

Ajánlatok a „foto” szerkesztő-
ségébe küldendők.

Külföldi és hazai

Fotoszakkönyvek

speciális beszerzési forrása:

HASENFELD OSZKAR

VII, Erzsébet-körút 14, flsz.

Telefon: 1-367-20

Hock és Kiss

precíziós műszerészek

Fényképezőgépek és
töltőtollak

szakszerű javítása

**Budapest, IV.,
Kossuth Lajos-u. 1**

(Ferenciek bazárjában)

Telefon: 1-897-45

Műhelyünk elismert!

Forduljon bizalommal hozzánk!

F EHER OPTIKA

Nézzé meg a Belváros
legmodernebb fényké-
pészeti szaküzletét, ahol
régie avult gépét modern gép-
re előnyösen átcserélheti!

lászerek és fényképezési cikkek szak-
üzlete megnagyobbított helyiségében
nagy felkészültséggel áll igen
tisztelt ügyfelei rendelkezésére

Budapest, IV., Múzeum-kr 2. T.: 1-421-81.

Passepartout és keretet

Készíttessen

Lorenz-nél

Budapest, IV., Károly-körút 3

Telefon:

1-408-63

**FOTO
SOMMER**
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÉLVÉZET

MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

Intézet

ruhák, felszerelések, ma-
gyaros iskolaruhák elő-
írással formában, készen
és mérték után, vala-
mennyi intézet részére.

Nagykovácsy Milenkő
IV., PETŐFI S.-U. 3. – VÁROSHÁZ-U. 1-3-5

AKAR JÓL ÉS KÖNNYEN
BOROTVÁLKOZNI?

H A S Z N Á L J O N

GOLF

PENGÉT!

KAPHATÓ A SZAKÜZLETEKBEN

Vezérképviselőt:

GENESY ÉS PFANN
BUDAPEST, IV. FERENCIEK-TERE 3. I
TELEFONSZÁM: 1-833-27

Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

1936. évi új árjegyzékem megjelent!!!

Kérje

most megjelent

képes árjegyzékemet!

SZENES MÁRTON

fotokereskedő

Fő üzlet:

IV, Károly-körút 16

Telefon: 1-891-66

Fióküzletek:

VI, Teréz-körút 41

Telefon: 1-124-71

Most nyílt meg:

VI, Teréz-körút 1/c

Telefon: 1 259-66

Ujpest, Árpád-út 62.

Telefon: 2-957-49

Kérjen mindenütt

Eisenberger

lemezeket-,

csomag és

tekercsfilmeket

ortho és pan

érzékenységben

Roland

Plasmat 2, 7.

**Kereső és
távolságmérő
egy képben**

Filmszámláló

AMATŐRÖK!

A PHOTO-CLUB

a legrégebb magyar amatőrfotoegyesület.

A PHOTO-CLUB

műterme és laboratóriumai a felvételtől a végső kidolgozásig bármely eljárás szerinti minden fotomunka elvégzésére kényelmes lehetőséget nyújtanak.

A PHOTO-CLUB

olvasótermében gazdag modern könyvtár, valamint számos bel- és külföldi szaklap áll a tagok rendelkezésére.

A PHOTO-CLUB

lényeges tagdíjkedvezményt biztosít vidéki tagjai részére. (Vidéki pártoló tagok egész évi tagdíja 5.— pengő!)

A PHOTO-CLUB

készséggel ad szakvéleményt a bemutatott vagy póstán beküldött fényképekről.

A PHOTO-CLUB

szakszerű tanácsokat ad kiállítási képanyag kiválasztására és kidolgozására.

A PHOTO-CLUB

évente tartott díjmentes tanfolyamain teljes elméleti és gyakorlati fotó-kiképzést nyújt tagjainak.

A PHOTO-CLUB

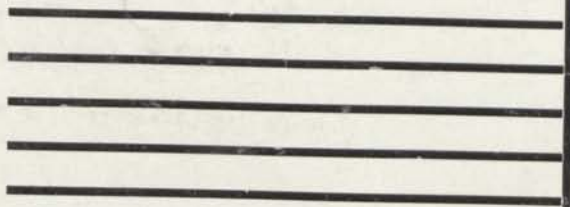
hivatalos lapja a „FOTO”, amelyet a rendes tagok — vidékiek is — tagsági illetményként, a pártoló tagok pedig — vidékiek is — 50% kedvezményvel kapnak.

AMATŐRÖK! LÉPJETEK BE A PHOTO-CLUBBA!

Felvilágosítást ad a **Club titkársága, Budapest, IV., Ferencz József rakpart 17. Tel.: 1-825-88**

**PERSENZO
PERPANTIC
PEROMNIA**

100%-OS EREDMÉNY

COLOR

PHOTO

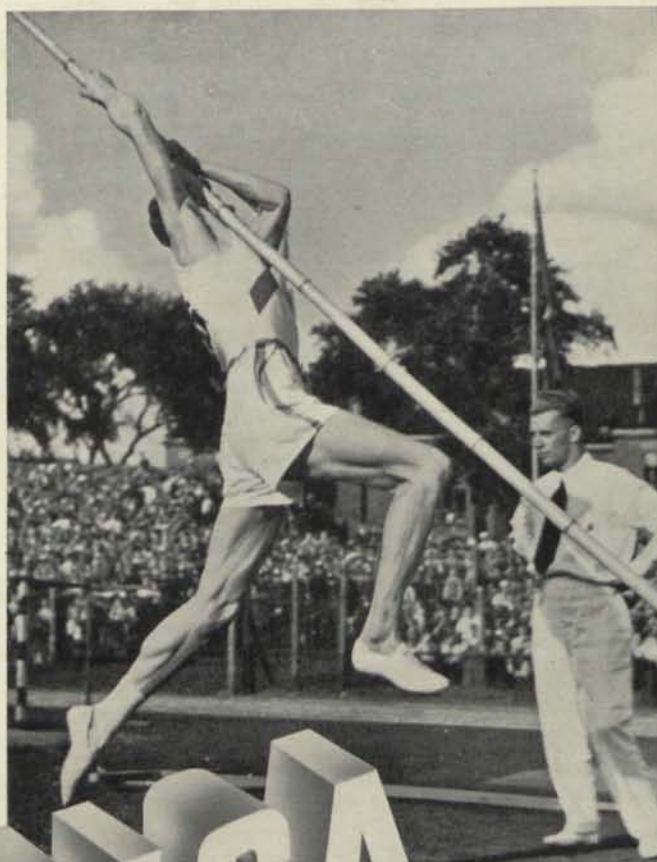
WESTENDORP & WEHNER A.G. KÖLN
**COLOR
FILMEN
LEMEZEN**

HOFFMANN FERENC
BUDAPEST IV. GERLŐCZY u.5

ALAPÍTOTT 1880

KÉPEK-KERETEK
IV. KÁROLY-KÖRÚT 28.

LEICA

*Ernst Leitz
Wetzlar*

„FLOU-NET” (L. Misonne szabadalom)

A szabályozható, tökéletes lágyrajzú előtét.

A felvételnél és nagyításnál egyaránt alkalmazható. Hatásában felülmúlja a legjobb lágyrajzú lencsét is. Kapható a jobb szaküzletekben és a vezérképviselőnél

GALACZ V.

Budapest, IV., Váci-utca 78/80. IV. em. 3.

Prospektus
díjtalan!